

Dorpscanon van Folsgeare

It Werp

© Foto Atse Bruin

It Werp

Gabe Sipkes Kooistra / Breeuwsma boerderij

Het gebied ten noorden van de Breede dijk was rond de 11e eeuw nog Middelzee. Het getij zette er tweemaal daags slib af. Hierdoor ontstond een stuk buitendijks land waar de boeren in de zomer hun jongvee op konden laten grazen. Het Werp was de naam die de bewoners van Foldersgara gebruikten om dit stuk land aan te duiden. Werp is een algemene naam in Friesland voor natuurlijk of door mensen opgehoogd land.

Kaartje: Tresoar: Chromotopografische Kaart des Rijks (kaartblad 144: Bolsward) Datering: 1931

Dorpscanon van Folsgeare

It Werp

Eeuwen later, als de Middelsee er allang niet meer is, wordt op 14 september 1852 op Scheender state na melkerstijd de koets ingeslagen voor Sipke Gabes Kooistra. Zijn vrouw Yke Ruurds Abma is de vorige avond rond tien uur bevallen van een zoon. Sipke Gabes gaat, op 61 jarige leeftijd, naar Sneek om aangifte te doen van de geboorte van zijn jongste zoon Gabe Sipkes. Met de getuigen Jan Pieters Deinum, executeur uit Ijsbrechtum en klerk Feike Boschma tekent hij de akte.

Hoewel Sipke Gabes al op leeftijd is, is hij nog een krasse vent. Hij ziet de jonge Gabe Sipkes opgroeien tot een grote sterke kerel. Gabe is en blijft echter de jongste van de kinderen, zijn toekomst is niet op Scheender state. De boerderij is bestemd voor zijn oudste broer Simon Sipkes. Gabe verlaat Scheender state en vertrekt naar Bolsward.

Op 1 december 1879 gaan Fedde Oeges van de Breeuwsma boerderij (achter de boerderij op Easthimmerwei 21) en schoenmaker Lucas Elzinga naar Sneek om aangifte te doen van het overlijden van Sipke Gabes Kooistra. Hij is na een kort ziekbed op 88 jarige leeftijd overleden.

Een week na de begrafenis vraagt zijn vrouw Yke Ruurds Abma de notaris om langs te komen. Het bezit van Sipke Gabes moet worden geïnventariseerd en onder de nabestaanden worden verdeeld. Simon Sipkes is al boer geworden op Scheender state toen zijn vader nog leefde. Voor hem zal er niet veel veranderen. De jongste zoon Gabe Sipkes moet wachten tot 1885 voor hij aanspraak kan maken op zijn erfdeel.

Gabe Sipkes trouwt op 20 november 1880 met Ytje de Boer uit Burgwerd, waar ze als dienstbode werkt. Het paar blijft in Burgwerd wonen. Zeven maanden later wordt op 20 juni 1881 hun zoon Sipke Gabes geboren. Waar het paar in die tijd van leeft is onbekend, voor beiden staat vermeld “zonder beroep”.

Gabe Sipkes ontvangt in 1885 zijn kindsdeel, hij is dan een gefortuneerd man. Hij besluit boer te worden. Echter, dan heb je een boerderij en land nodig. Hij vindt een mooi plekje in de Folsgaasterhem aan de noordzijde van het Middelpad, het pad naar Nijland, vlakbij Scheender state. Hij koopt land en laat een boerderij bouwen. Het wordt een degelijk gebouwde boerderij, want er wordt gebouwd op een urencontract i.p.v. een aannemingsom.

Dorpscanon van Folsgeare

It Werp

De gedenksteen wordt op 22 april 1886 door zijn vijfjarige zoon Sipke Gabes geplaatst.

foto Atse Bruin

Op 5 januari 1897 overlijdt Gabe Sipkes plotseling, nog maar 44 jaar oud. Zijn vrouw Ytje en hun zoon Sipke Gabes blijven achter. Ytje heeft weinig tijd om te treuren. Ze verhuist met haar zoon naar Sneek, waar ze op 4 mei 1898 hertrouwt met de 29 jarige Pieter Twijnstra uit Folsgeare. Hij is de zoon van Sjerp Twijnstra en is koopman van beroep. De boerderij wordt waarschijnlijk verhuurd, want Sipke Gabes is nog te jong om te boeren.

foto: archief Feike van der Velde

1920 - 1930 Gabe Sipkes Kooistra boerderij met rechts de melkkelder die later wordt aangepast.

Dorpscanon van Folsgeare

It Werp

In 1927 komen de boerderij en het land in de verkoop. Willem van der Velde, net getrouwd met Wietske Boschma, koopt de boerderij. In 1930 wordt hun zoon Feike geboren.

In deze periode worden er plannen ontwikkeld om een spoorweg aan te leggen vanaf Sneek naar de in aanbouw zijnde Afsluitdijk. Deze spoorweg zou net ten noorden van de boerderij lopen en een halte in Nijland krijgen. Dit plan gaat niet door. In plaats hiervan wordt rijksweg 43 (later A7) aangelegd. Deze weg kruist het Middelpad ter hoogte van Ingena state. Hierdoor wordt het Middelpad vanuit Folsgeare een doodlopend stuk weg. De naam Middelpad verdwijnt en het stukje weg naar de Kooistra boerderij wordt herdoopt in "It Werp".

foto atlas Friesland

Willem van der Velde krijgt de mogelijkheid om boer te worden op Strûpenkeal. De Kooistra boerderij wordt in 1935 verhuurd aan Rouke de Jager. Na twee jaar besluit Rouke echter terug te keren naar Oppenhuizen. Petrus Tiemersma komt in 1937 op de boerderij. Jelle, één van de zonen van Tiemersma trouwt hier. Hij vertrekt in oktober 1958 naar Amerika.

In 1965 wordt Lieuwe Koopmans de nieuwe eigenaar van de Kooistra boerderij aan It Werp. Hij blijft hier wonen tot zijn overlijden in januari 1992. Zijn weduwe Martha Koopmans-Draijer zet de boerderij dan te koop.

Dorpscanon van Folsgeare

It Werp

foto Atse Bruin

Voor een paar oud Folsgaasters is dit een buitenkans.....

Jelle Breeuwsma heeft Alida Breimer ontmoet en het klikt. Beiden hebben een familieband met Folsgeare. Jelle is de achterachterkleinzoon van Johannes Breeuwsma van de voormalige Breeuwsma boerderij in Folsgeare. Alida haar connectie met het dorp loopt via Rouke de Jager en haar tante. Rouke was de oudste broer van haar grootvader Pieter de Jager en haar tante is getrouwd met Jelle Tiemersma van de boerderij aan It Werp. Wanneer Jelle en Alida de boerderij kopen van weduwe Koopmans, wordt de band van de Breeuwsma's met het dorp hersteld. Een band die begon in 1696 met de komst van Jentie Oeges Breeuwsma.

De Kooistra boerderij aan het Middelpad is een Breeuwsma boerderij aan It Werp geworden.

foto Wytse Heida

Dorpscanon van Folsgeare

It Werp

Colofon

Tekst: Atse Bruin

Bewerking: Wytske Heida

Foto's: Atse Bruin, Wytske Heida, archief Feike van der Velde, atlas Friesland

Kaartje: Kadaster

Disclaimer: Voor alle foto's geldt, dat er zorgvuldig is uitgezocht wie de eigenaar is en is toestemming gevraagd en gekregen voor gebruik in dit venster. Vensters over personen zijn geplaatst na feedback met betrokkenen. Mocht er desondanks iets niet correct zijn, gelieve de redactie te informeren.